

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové, Mgr. Daniely Zemanové, JUDr. Michala Mazance a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobce: **A. M.**, zastoupený Mgr. Janem Urbanem, advokátem se sídlem Heyrovského 1178, Hradec Králové, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, odbor azylové a migrační politiky, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 6. 2008, č. j. OAM-583/VL-10-08-2006, ve věci mezinárodní ochrany, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 9. 3. 2009, č. j. 29 Az 26/2008 - 102,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci stěžovatele, advokátovi Mgr. Janu Urbanovi, se sídlem Heyrovského 1178, Hradec Králové, **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 2400 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhal zrušení shora označeného pravomocného rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové (dále jen „krajský soud“), jímž byla podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán“), ze dne 2. 6. 2008, č. j. OAM-583/VL-10-08-2006, kterým mu nebyla udělena mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o

Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu), ve znění účinném v rozhodné době.

Vzhledem k okolnosti, že v dané věci se jedná o kasační stížnost ve věci mezinárodní ochrany, Nejvyšší správní soud se ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. nejprve zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Pro vlastní vymezení institutu nepřijatelnosti a jeho dopadů do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikované pod č. 933/2006 Sb. NSS, www.nssoud.cz.

Podle tohoto usnesení je podstatným přesahem vlastních zájmů stěžovatele jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešení právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech ve věcech mezinárodní ochrany je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů. V zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany je pak nejenom splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost opřít o některý z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s., nýbrž také uvést, v čem spatřuje – v mezích kritérií přijatelnosti – v konkrétním případě podstatný přesah svých vlastních zájmů a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat.

V podané kasační stížnosti, resp. v jejím následném doplnění, stěžovatel uvedl, že se krajský soud v napadeném rozsudku dostatečně nevypořádal s jeho argumentací obsaženou v žalobě (shrnutou v úvodní části kasační stížnosti), a proto dané rozhodnutí považuje za nepřezkoumatelné s tím, že je naplněn důvod kasační stížnosti dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

Podle stěžovatele se krajský soud s jednotlivými argumenty nevypořádal buď vůbec nebo pouze s odkazem na obsah odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí žalovaného správního orgánu; konkrétně přitom zmínil, že se krajský soud nevypořádal s jeho tvrzeními ohledně neexistence účinné ochrany proti nezákonnému jednání příslušníků bezpečnostních složek či chybného výkladu pojmu pronásledování ve smyslu § 2 odst. 8 zákona o azylu. Stěžovatel proto s odkazem na judikaturu Ústavního soudu (sp. zn. IV. ÚS 563/03, I. ÚS 301/02, I. ÚS 593/04, III. ÚS 521/05) tvrdí, že napadený rozsudek krajského soudu je nepřezkoumatelný, neboť je povinností obecných soudů vypořádat se se vším, co v průběhu řízení vyšlo najevo a co účastníci tvrdí, má-li to vztah k projednávané věci.

Současně stěžovatel namítl, že v průběhu řízení před krajským soudem poukazoval na případ svého bratra, kterému byl udělen azyl dle § 12 písm. a) zákona o azylu, a s ohledem na to, že žádal o udělení mezinárodní ochrany ze stejných důvodů jako jeho bratr, navrhl provedení důkazu spisem správního orgánu vedeným k případu jeho bratra. Krajský soud však tento stěžovatelem navržený důkaz neprovedl, aniž by o něm rozhodl a svůj postup zdůvodnil, a dle názoru stěžovatele – odkazujícího na judikaturu Ústavního soudu k otázce opomenutých důkazů (sp. zn. III. ÚS 95/97, III. ÚS 87/99, III. ÚS 464/99) – tak zatížil řízení vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé, čímž rovněž naplnil shora citovaný důvod kasační stížnosti [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.]. V návaznosti na odůvodnění rozsudku krajského soudu navíc konstatoval, že z hlediska naplnění podmínek pro udělení mezinárodní ochrany je zcela bez významu, zda je konkrétní osoba z důvodu svého náboženství pronásledována příslušníky bezpečnostních sborů státu původu proto, že je vůdcem určité skupiny nebo proto, že je s vůdcem zaměňována. Faktické dopady pronásledování na obě tyto osoby jsou zcela shodné, a proto by i osobě, která je příslušníky bezpečnostních sborů s vůdcem skupiny zaměňována, měla být poskytnuta stejná míra ochrany, jako osobě skutečného vůdce (bratra stěžovatele).

Závěrem stěžovatel zopakoval, že krajský soud v projednávaném případě pochybil, když se s některými argumenty stěžovatele nevypořádal vůbec a s jinými nedostatečně, což mohlo mít nepochybně dopad do jeho hmotně-právního postavení. Podle stěžovatele je tak dán důvod přijatelnosti jeho kasační stížnosti v souladu s § 104a s. ř. s. a s ohledem na shora uvedené navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Lze tedy shrnout, že předložená kasační stížnost přdestírá k rozhodnutí několik na sebe navazujících otázek, v jejichž světle Nejvyšší správní soud považuje za nutné alespoň rámcově připomenout, že stěžovatel podal žádost o udělení mezinárodní ochrany na území České republiky v souvislosti se svojí příslušností k neregistrované náboženské skupině tzv. čistého islámu a z toho pramenících problémů s bezpečnostními složkami (policií) v zemi původu.

V návaznosti na tento rámcový skutkový kontext pak Nejvyšší správní soud konstatuje, že postavením vyznavačů tzv. čistého islámu v Kazachstánu se již dříve meritorně zabýval a že požadavek povinné registrace náboženských sdružení ani domovní prohlídky spojené s kontrolou dodržování této registrační povinnosti samy o sobě nedosahují intenzity pronásledování. Požadavek na registraci náboženských skupin, upravený příslušnými zákony, není do té míry diskriminační, aby ho bylo možno považovat za pronásledování ve smyslu zákona o azylu. Stát má možnost svobodu projevovat náboženské vyznání omezit, jsou-li taková omezení předepsaná zákonem a jsou-li nutná k udržení veřejné bezpečnosti,

pořádku, zdraví, morálky nebo ochraně základních práv a svobod jiných osob. Takovým omezením může být i povinná registrace náboženských skupin; srov. např. rozsudky ze dne 5. 12. 2007, č. j. 3 Azs 89/2007 - 68, dne 24. 4. 2008, č. j. 7 Azs 12/2008 - 98, a ze dne 10. 6. 2008, č. j. 8 Azs 23/2008 - 75, www.nssoud.cz). Krajský soud proto postupoval správně, když na projednávanou věc aplikoval závěry shora citované konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu.

Co se týče odůvodnění rozsudku krajského soudu, má Nejvyšší správní soud za to, že odpovídá obsahu podané žaloby, jakož i tomu, že daný problém byl v rámci správního soudnictví již opakovaně řešen (viz výše). Krajský soud v odůvodnění svého rozsudku vycházel z podrobně odůvodněného rozhodnutí správního orgánu a zcela v kontextu podané žaloby výslovně odkázal na závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 12. 2007, č. j. 3 Azs 89/2007 - 68, neboť stěžovatel v podané žalobě brojl proti povinnosti registrace, kterou označil jako šikanozní povinnost odporující jeho náboženskému přesvědčení. Ve vztahu k počínání bezpečnostních složek (policie) pak pouze uvedl, že byl terčem jejich šikany pramenící z toho, že je členem neregistrované náboženské skupiny a jedná tedy v rozporu se zákonem. S ohledem na tyto skutečnosti tedy krajskému soudu nelze vyčítat, že se blíže nezabýval charakterem a intenzitou represivních jednání policie vůči stěžovateli, která mohou podle konkrétních okolností buďto samostatně nebo na kumulativním základě dosáhnout intenzity pronásledování ve smyslu § 2 odst. 8 zákona o azylu (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 5. 2009, č. j. 5 Azs 7/2009 - 98, www.nssoud.cz).

Důvody, pro které krajský soud žalobu zamítl, jsou z odůvodnění napadeného rozsudku seznatelné, byť krajský soud své úvahy jistě mohl více rozvést. Je však třeba poukázat na to, že rozsah přezkumu ze strany krajského soudu a jeho úvahy jsou zcela zásadním způsobem determinovány tvrzeními žalobce, což je v souladu s dispoziční zásadou, kterou je správní soudnictví ovládáno. Je to právě správní žaloba, která svými žalobními body určuje základní okruhy právních a skutkových otázek určených k soudnímu přezkumu. Žalobní body lze přitom rozšiřovat pouze do konce lhůty stanovené zákonem pro podání žaloby. Zmeškání lhůty nelze prominout, a proto není možné po jejím uplynutí vznášet v průběhu řízení další výhrady proti správnímu rozhodnutí. To znamená, že k žalobním bodům, které byly uplatněny později, soud nemůže přihlížet, což ovšem nebrání případnému generování argumentů (např. v rámci repliky k vyjádření správního orgánu), jež se však musí pohybovat v mezích žalobních bodů vytýčených již v samotné žalobě; srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005 - 58, publikovaný pod č. 835/2006 Sb. NSS, www.nssoud.cz), který se náležitostmi žaloby (zejména žalobních bodů) podrobně zabýval.

Dále je nutno zdůraznit, že jedná-li se o nepřezkoumatelnost rozhodnutí soudu pro nedostatek důvodů, musí být tato vada založena na nedostatku důvodů

skutkových, nikoliv na dílčích nedostatcích odůvodnění. Musí se přitom jednat o vady skutkových zjištění, o něž soud opírá své rozhodovací důvody. Za takové vady lze považovat případy, kdy soud opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem, anebo případy, kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy byly v řízení provedeny (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, publikovaný pod č. 133/2004 Sb. NSS, www.nssoud.cz).

K namítanému neprovedení důkazu správním spisem bratra stěžovatele zdejší soud předesílá, že je bezpochyby právem stěžovatele navrhnout v řízení před krajským soudem důkazy na podporu svých tvrzení, nicméně samotné provádění dokazování je věcí krajského soudu a záleží na jeho uvážení, které z navržených důkazů provede a které nikoli, a to za předpokladu, že svůj postup náležitě a přesvědčivě odůvodní a že pro svůj závěr ve věci nalezne dosti podkladů a argumentů. Tomu krajský soud dostal, neboť zdůraznil nutnost individuálního posouzení naplnění podmínek pro udělení mezinárodní ochrany s tím, že bratr stěžovatele byl vůdcem skupiny vyznavačů tzv. čistého islámu a v takovém případě lze přihlédnout k tomu, že taková osoba může být vystavena většímu tlaku a pozornosti státních orgánů než ostatní věřící. S odkazem na rozhodnutí správního orgánu dále poznamenal, že stěžovatel neuváděl, že by úzce spolupracoval s bratrem či se účastnil náboženských aktivit společně s ním a krajskému soudu pak pouze uvedl, že mu na rozdíl od bratra rychle rostou vousy a policie si je pletla. Krajský soud tedy ve svém rozhodnutí zcela jasně konstatoval, proč pokládal za nadbytečné stěžovatelem navržené doplnění dokazování, a to vzhledem ke zjištěnému skutkovému stavu, jehož rozsah je zásadním způsobem determinován rozsahem právně relevantních důvodů pro udělení mezinárodní ochrany, které žadatel v průběhu správního řízení uvedl; srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 22/2003 - 41, www.nssoud.cz.

Z uvedeného je navíc zřejmé, že stěžovatel neměl žádné specifické (výjimečné) postavení, které by ho odlišovalo od řadových příznivců tzv. čistého islámu a indikovalo tak zvýšenou pravděpodobnost pronásledování stěžovatele, resp. analogickou aplikaci zákona o azylu jako v případě jeho bratra. Jak správně uvedl již krajský soud, v rámci azylově relevantní skupiny je nutno lišit s tím, že pokud žadatel o mezinárodní ochranu skutečně zastává významné postavení, je povinností k této skutečnosti přihlédnout a zaměřit se na to, zda-li u takového žadatele neexistuje zvýšená pravděpodobnost pronásledování (oproti řadovým členům dané skupiny) právě z důvodu jeho významného postavení ve skupině (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008 - 70, publikovaný pod č. 1749/2009 Sb. NSS, www.nssoud.cz).

Nejvyšší správní soud tak dospěl k závěru, že v případě napadeného rozsudku nebylo shledáno žádné zásadní pochybení ze strany krajského soudu, který se svým postupem nikterak neodchyluje od shora uvedené judikatury, která je jednotná a

ustálená a poskytuje dostatečnou odpověď na námitky uplatněné v kasační stížnosti. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud neshledal žádného důvodu pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání a konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, a proto ji shledal ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a odmítl ji.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3, větu první, s. ř. s., ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s., dle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

Podle § 35 odst. 8 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., zástupci stěžovatele, který mu byl soudem ustanoven k ochraně jeho práv, hradí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát. V předmětné věci Nejvyšší správní soud ustanovenému zástupci – Mgr. Janu Urbanovi – přiznal náhradu nákladů podle ustanovení § 7, § 9 odst. 3 písm. f), § 11 odst. 1 písm. d) a § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, spočívající v odměně za jeden úkon právní služby (písemné podání soudu týkající se věci samé) v částce 2100 Kč a v náhradě hotových výdajů v částce 300 Kč, tj. v částce 2400 Kč. K vyčíslení nákladů ze strany ustanoveného zástupce ve výši 3360 Kč (doplnění kasační stížnosti) a 300 Kč (hotové výdaje), tj. celkem ve výši 3660 Kč, zdejší soud nepřihlédl a odkazuje na způsob výpočtu daný advokátním tarifem, dle kterého se ve věcech kasačních stížností považuje za tarifní hodnotu částka 25 000 Kč, přičemž sazba mimosmluvní odměny za jeden úkon právní služby v případě této tarifní hodnoty (přes 10 000 Kč do 200 000 Kč) činí 1500 Kč a 40 Kč za každých započatých 1000 Kč, o které hodnota převyšuje 10 000 Kč, tzn. $1500 \text{ Kč} + 600 \text{ Kč} (40 \times 15) = 2100 \text{ Kč} + 300 \text{ Kč}$ (hotové výdaje), celkem tedy 2400 Kč. Tato částka tedy bude shora jmenovanému zástupci zaplacená z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. září 2009

JUDr. Radan Malík
předseda senátu